bobila.blogspot.com

L'H CONFIDENCIAL

el fanzine del "Club de Lectura de Novel·la Negra" de la Biblioteca la Bòbila # ESPECIAL 2026

CLANDESTINA
EDITORIAL

PREMI L'H CONFIDENCIAL
PREMIO DE NOVELA NEGRA

NARRATIVA
CLANDESTINA

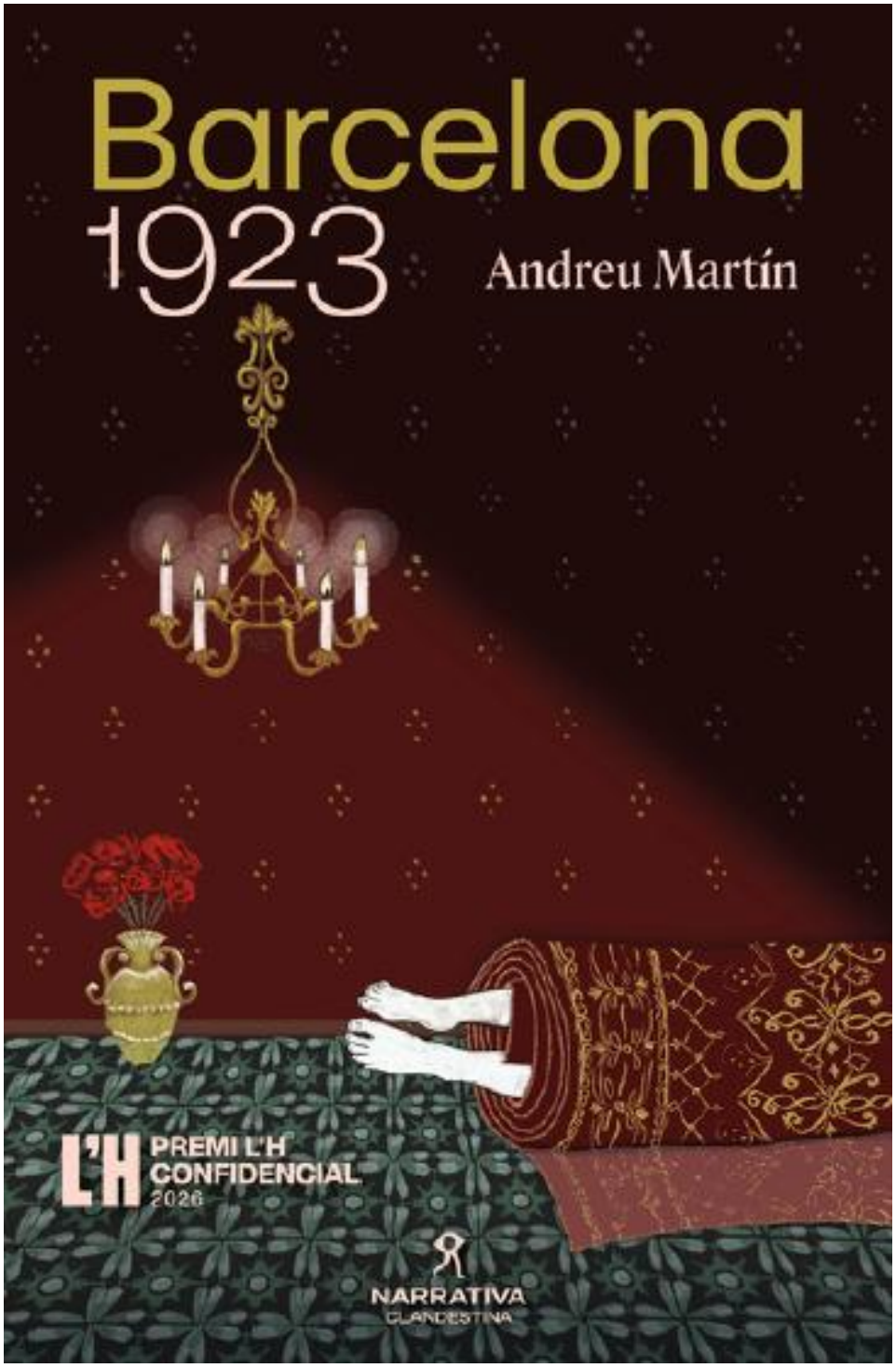

BIBLIOTECA LA BÒBILA. L'HOSPITALET / ESPLUGUES

Andreu Martín (Barcelona, 1949) és una figura fonamental de la novel·la negra catalana i espanyola. Llicenciat en Psicologia, va iniciar la seva trajectòria literària a finals dels anys setanta i ha publicat més d'un centenar de títols de narrativa criminal, novel·la juvenil, còmic, teatre i guió. La seva obra combina intriga, crítica social, humor negre i una mirada atenta a les zones grises de la justícia i del comportament humà. Ha rebut, entre altres reconeixements, el Deutsche Krimi Preis International, diversos premis Hammett, el Premi Ateneo de Sevilla, el Premi Pepe Carvalho) i el 29è Premi Trajectòria a la Setmana del Llibre en Català (2026). Amb Jaume Ribera, va crear el detectiu juvenil Flanagan. Amb *Barcelona 1923*, torna a una ciutat que coneix profundament per construir una novel·la negra històrica i vibrant sobre la violència, el poder i la fidelitat a un mateix.

ENTREVISTA

¿Com vas saber del Premi L'H Confidencial? I de la Biblioteca La Bòbila?

Del Premi vaig saber a través de l'amic Lluís Llort quan ell el va guanyar. Bé, potser n'havia sentit a parlar abans, però no el tenia present. L'amic Llort va ser qui va encendre la meva curiositat.
Ah, i la Bòbila la conec des de temps immemorial, quan la dirigia el Jordi Canal i acostumava a estar present a les trobades de la llibreria *Negra i Criminal*.

Et sembla si parlem de *Barcelona, 1923?* La primera pregunta que se m'acut és per què té aquest nom el personatge? Aquest Pancraç tan poc habitual avui dia, encara que en tenim la Capella de Sant Pancraç a Santa Maria del Pi a Barcelona.

Teníem una imatge de Sant Pancraç a casa meva, i això que els pares no eren especialment religiosos; i em sembla que aquesta imatge estava molt present en moltes llars de Barcelona en aquells anys 50. Pancraç em va semblar un nom antic, versemblant, amb as (que des del Flanagan, això ho valoro molt), estrany i simpàtic a la vegada.

Fill d'empresari i pistoler. Què mou al personatge: conviccions polítiques?

És una de les incògnites de la novel·la i potser el subtext més potent, perquè barreja la psicologia, la relació del Pancraç amb el seu pare, l'ambigüitat política del fill de l'explotador que simpatitza amb els explotats i, sobretot, la contradicció i paradoxa que sempre és la base d'una bona història.

Els temes que m'interessaven era la brillantor d'una Catalunya pletòrica (...) i de quina manera la burgesia catalana va ensorrar tot això, sacrificant la seva pròpia prosperitat, potenciant un cop d'estat militar per lluitar contra l'anarquisme....

Em sembla molt interessant la descripció des de dins que fas del pistolerisme. Va ser una època convulsa de Barcelona, on fins i tot, es podria dir que l'anomenada "ley de fugas" va convertir una part de la policia en pistolers, oi?

Sens dubte. El que he de dir és que, quan vaig escriure *Cabaret Pompeya*, tenia la intenció d'escriure, sobretot, una història del pistolerisme barceloní; i no em va sortir exactament el que buscava: la novel·la va créixer molt i va parlar del pistolerisme dels anys 20, però també vaig saltar al pistolerisme de durant la guerra, i al que es va donar després de la guerra, com a resistència antifranquista... Després, *La quarta noia per l'esquerra* em va tornar a situar en aquella època convulsa, però els submarins alemanys a la Mediterrània i els cuplets del Paral·lel van passar a primer terme i el pistolerisme tampoc va brillar com volia. Amb *Barcelona 1923*, en canvi, els temes que m'interessaven era la brillantor d'una Catalunya pletòrica, amb una Mancomunitat formidable que li donava una puixança increïble, i un Consolat del Mar, herència medieval de gran importància internacional en aquella època, i de quina manera la burgesia catalana va ensorrar tot això, sacrificant la seva pròpia prosperitat, potenciant un cop d'estat militar per lluitar contra l'anarquisme... I, en canvi, sense proposar-m'ho, he acabat fent la meva novel·la sobre el pistolerisme, per fi!, «des de dins», com dius tu. Sempre planifico molt les meves novel·les abans de posar-me a escriure, però, ah, el resultat final...

Podríem dir que les maneres d'actuar del pare del Pancraç són un exemple de com van actuar els empresaris de l'època?

Sí, és clar, com he dit en la resposta anterior. El pare del Pancraç és una metàfora fins i tot en els adjectius que faig servir per descriure'l. Al començament de la novel·la són adjectius que l'encalcen, que el magnifiquen i, a poc a poc, al llarg del relat, quan parlo d'ell, els adjectius es van fer més grisos, més poc respectuosos, fins a esdevenir pràcticament insultants.

Hi ha uns quants personatges femenins a la teva novel·la. Penses que són representatius del paper de la dona en aquell temps?

En tot cas, no els vaig dibuixar amb la intenció que fossin representatius de res.

Com va ser el procés de documentació? Apassionant o ho vius simplement com a una obligació necessària?

És una obligació imprescindible que esdevé apassionant. Com passa sempre.

Què hi ha de gènere negre i policíac en *Barcelona, 1923*?

La intenció de l'autor. No crec que la personalitat del gènere estigui tant en fórmules concretes, en ingredients imprescindibles o en situacions inevitables, sinó en la complicitat que existeix entre l'autor i el lector. Jo penso que sé el què és la novel·la negra o policíaca i l'aposta està a oferir el producte al públic. Si el lector troba que la meva novel·la és negra o policíaca —com ell buscava—, hem sortit guanyant els dos. També pot passar que opini que la novel·la no és negra ni policíaca, però li agradi, i aleshores també ho podem celebrar; o bé que li sembli que segueix perfectament les línies del gènere, però és una merda... Un cop editada, distribuïda i venuda una novel·la, la relació amb el lector és molt complexa.

I ara un petit test ràpid:

Lloc preferit de la Terra?

El lloc on visc, que és el que conec bé. Tota la resta són paisatges.

Primera novel·la del gènere que recordes haver llegit i gaudit?

La primera novel·la que vaig llegir de La Cua de Palla, que em va convertir en un addicte d'aquesta col·lecció va ser *L'home que mirava passar els trens* de Simenon; però la que més em va impressionar, en aquella adolescència apassionada, va ser *Cal saber encaixar (Dreamful sumit)*, de Stanley Ellin, publicada també a La Cua de Palla, que va ser la primera novel·la que vaig llegir d'una tirada, sense tancar el llibre, una nit gloriosa.

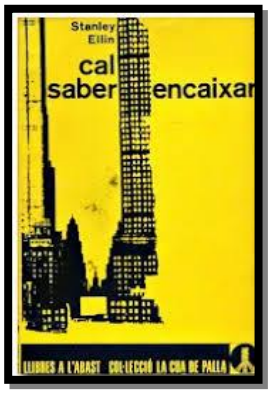

Què té el gènere negre i policíac que no tenen altres gèneres?

Va néixer com un joc, que permet analitzar la societat i l'ésser humà des d'una perspectiva que a tots ens preocupa —i que és la seguretat personal—, al mateix temps que serveix perquè hi vegis reflectides les teves pors com en un mirall i, d'aquesta manera, t'ajuda a alliberar-te d'aquestes pors; com un mirall catàrtic.

On llegeixes?

A tot arreu que puc, sempre que puc. La vida ens pren molt temps de lectura, i cal aprofitar. A la butaca del racó, al llit, al tren, prenent el sol...

On escrius?

Preferiblement, al meu estudi.

Quina cançó podria ser la principal de la banda sonora d'aquesta novel·la?

De manera molt premeditada, els temes musicals d'aquesta novel·la són temes operístics que parlen de l'infern i del dimoni. Per exemple, el *Der Hölle Rache* (*La Venjança de l'Infern*) de «La flauta màgica» de Mozart. La història del tango ja va il·lustrar *Cabaret Pompey*a, i vaig recrear els cuplets i les cançons gamberres del Paral·lel a *La quarta noia per l'esquerra*. Aquesta era novel·la d'altes esferes, de la burgesia que anava al Liceu, amb tocs perversos. I, quan es posaven moderns, anaven a sentir alguna jazz-band amb «negres de debò».

Finalment, tindrà continuació? De què tractarà la teva pròxima novel·la?

De moment, no he pensat que *Barcelona 1923* tingui continuació, tot i que potser seria curiós veure què fa aquesta jove parella per l'Europa on estava creixent de manera amenaçadora una extrema dreta despietada (a què em recorda...?)
La meva pròxima novel·la tracta d'un assassí en sèrie que fa la volta al món en un creuer de luxe.

SINOPSIS

BARCELONA, 1923

Barcelona, març de 1923. La violència forma part de la vida quotidiana: pistolers de la patronal i grups anarquistes s'enfronten als carrers, mentre els atemptats, les represàlies i la corrupció policial sacsegen la ciutat.
Enmig d'aquest clima apareix Pancraç Timoner, fill d'un industrial influent, advocat de formació i pistoler del Sindicat Lliure. Culte, contradictori i incòmode amb el món al qual pertany, duu un revòlver sota l'americana, però encara no ha disparat mai amb la intenció de matar.
El seu pare li encarrega que acompanyi Chris Greely, un excapità de la marina britànica arribat a Barcelona amb l'enigmàtica Eliza Ravell. El que comença com una visita pels grans escenaris de la ciutat es transforma aviat en un recorregut pels cabarets, les tavernes, els bordells i els baixos fons.
Quan Greely desapareix i un home és assassinat al pis de Pancraç, totes les certeses s'esfondren. Convertit en sospitós i abandonat pels qui semblaven protegir-lo, haurà de descobrir qui mou els fils d'una conspiració que connecta industrials, militars, pistolers, policies corruptes i membres de l'alta societat barcelonina.

L'H Confidencial, des de 1999...

Club de Lectura de Novel·la Negra
Biblioteca la Bòbila | Fons especial de gènere negre i policíac
Pl. de la Bòbila, 1 — 08906 L'Hospitalet | Tel. 934 032 655 | biblabobila@l-h.cat
www.l-h.cat/biblioteques
horaris biblioteca:
matins: dimecres, dijous i dissabte, de 10 a 13.30 h.
tardes: de dilluns a divendres, de 15.30 a 20.30 h.

Metro L5 Can Vidalet | Trambaix T1, T2, T3 Ca n'Oliveres | Bus L'H2, EP1

Biblioteca La Bòbila · Ajuntament de L'Hospitalet · Diputació Barcelona · Ajuntament d'Esplugues

novembre- desembre de 2026